

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/484/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5112234429
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5112234429.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a sudcov JUDr. Františka Potockého a Mgr. Zuzany Hartelovej, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Bratislava, ul. Pribinova č. 25, IČO: 35 807 598, zastúpeného splnomocneným zástupcom Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Bratislava, ul. Grösslingova č. 4, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, so sídlom Bratislava, Župné námestie č. 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 27C/302/2012-42 zo dňa 18. decembra 2013, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Okresný súd Žilina rozsudkom č. k. 27C/302/2012-42 zo dňa 18. 12. 2013 návrh, aby odporca bol povinný zaplatiť navrhovateľovi z titulu majetkovej škody sumu 125 eur a z titulu nemajetkovej ujmy sumu 431,50 eur zamietol. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Súd konštatoval, že navrhovateľ sa voči odporcovi domáhal zaplata majetkovej škody v sume 125 eur a nemajetkovej ujmy v sume 431,50 eur, z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, a to Okresného súdu Žilina, ktorý rozhodol o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia po uplynutí zákonom stanovenej doby.

Zo spisu Okresného súdu Žilina sp. zn. 18Er/515/2011 mal okresný súd zistené, že dňa 11. 02. 2011 bola podaná žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vo veci oprávneného Pohotovosť s. r. o. proti povinnému R. Y. pre vymoženie 1.186,13 eur istiny s príslušenstvom, a to na základe vykonateľného rozhodnutia Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a. s. v Bratislave, sp. zn. SR 09172/10 zo dňa 06. 10. 2010. Súd dňa 14. 02. 2011 vyzval Stály rozhodcovský súd na predloženie dokladov. Uznesením č. k. 18Er/515/2011-26 zo dňa 02. 08. 2011 súd žiadosť exekútora na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol, odvolanie podané nebolo.

Súd základ nároku navrhovateľa na náhradu škody posudzoval podľa § 1 písm. a/ a § 3 ods. 1 písm. a/ a d/ zákona č. 514/2003 Z. z. s účinnosťou do 31. 12. 2012.

V danom prípade je podľa prvostupňového súdu nesporné, že išlo o exekučnú vec a súd mal rozhodnúť o žiadosti o udelenie poverenia. Súd však skúmal, či nie je rozpor so zákonom, keďže išlo o rozhodcovské rozhodnutie v spotrebiteľskej veci. Vzhľadom na problematiku spotrebiteľských vzťahov a na rozsiahlu právnu úpravu týkajúcu sa ochrany spotrebiteľa, bolo povinnosťou súdu aj v rámci exekučného konania skúmať toto rozhodcovské rozhodnutie s poukazom na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie vo veci C 40/08 Asturcom Telecomunicaciones SL proti Cristina Rodríguez Nogueira, podľa ktorého smernicu 93/13/EHS treba vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na

nútený výkon právoplatného rozhodcovského nálezu vydaného bez účasti spotrebiteľa, musí, pokiaľ má na tento účel k dispozícii nevyhnutné informácie o právnom a skutkovom stave, aj bez návrhu posúdiť neprímeranosť rozhodcovskej doložky obsiahnutej v zmluve uzatvorenej predávajúcim alebo poskytovateľom so spotrebiteľom, ak je podľa vnútroštátnych procesných pravidiel možné vykonať takéto posúdenie v rámci obdobných konaní na základe vnútroštátneho práva. Ak ide o neprímeranú doložku, prináleží tomuto súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho vyplývajú podľa vnútroštátneho práva, aby sa uistil, že tento spotrebiteľ nebude uvedenou doložkou viazaný. S poukazom na uvedené súd posúdil väčšiu zložitosť a náročnosť po právnej stránke a nevyhnutnosť skúmania rozhodcovského rozhodnutia. Súd zároveň zdôraznil, že v zmysle ustanovení Smernice rady 93/13/EHS (čl. 3 ods. 1 písm. t/), každá zložka súdneho procesu je povinná skúmať a preverovať, aby nemorálne podmienky spotrebiteľa nezaväzovali v záujme vyššej kvality života. Pre rozhodnutie súdu o žiadosti o udelenie poverenia nie je postačujúca len žiadosť, ale aj ďalšie podklady, ktoré však príslušným súdnym exekútorom nie sú zasielané súdu. Súd nie je administratívny orgán, ktorý automaticky udeľuje poverenia na žiadosť exekútora. Ide o súdne rozhodnutie, ktoré musí vychádzať z objektívneho zistenia a posúdenia.

V posudzovanom prípade pri rozhodovaní je významná aj tá skutočnosť, na ktorú súd prihladal, že navrhovateľ pred okresným súdom inicioval značne vysoký počet exekučných konaní (ide o tisíce exekučných konaní - návrhov v typovo obdobných veciach). Podľa judikatúry ústavného súdu zaťaženosť súdov, nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, nie je dôvodom, ktorý by zbavoval súd, resp. štát zodpovednosti za zbytočné prieťahy v konaní. Prieťahy by mohli byť takto ospravedlniteľné len na krátky čas a len v tom prípade, že by sa prijali adekvátne opatrenia na riešenie situácie. Ústavný súd však konštatuje, že danú judikatúru vytvoril vo vzore Európskeho súdu pre ľudské práva na ochranu práva na konanie bez zbytočných prieťahov v takpovediac nehromadných veciach. Nešlo teda o situácie keď jeden navrhovateľ stovkami až tisíckami podaní prispel k zaťaženosti súdu a týmto k dlhšej dobe rozhodovania, aj sám. V prípadoch keď jediná spoločnosť iniciovala konanie v stovkách až tisíckach typovo obdobných veciach je nevyhnutné vziať daný fakt do úvahy, a to smerom ku kritériám posudzovania prieťahov a v záujme ochrany práv a slobôd iných. Túto skutočnosť je teda potrebné zohľadniť pri posudzovaní kritéria faktickej zložitosti veci, o ktorej súd koná a kritéria správania sa navrhovateľa ako účastníka súdneho konania. V takýchto prípadoch je teda možné akceptovať relatívne dlhšiu dobu trvania predmetných konaní. Je možné konštatovať, že povinnosťou okresného súdu je vysporiadať sa so všetkými návrhmi navrhovateľa, čo sa nevyhnutne dostalo do konkurencie s povinnosťou tohto súdu poskytnúť súdnu ochranu bez zbytočných prieťahov a v primeranej dobe aj ostatným účastníkom iných konaní, ktorí sa pred dotknutým súdom uchádzajú o súdnu ochranu. V rámci kritérií a významu veci pre navrhovateľa je možné konštatovať, že v danom prípade nejde napríklad o osobno-statusový spor, pracovný spor, či spor pre navrhovateľa inak existenčný (II. ÚS 520/2012).

Súd v konaní aplikoval ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku veta tretia, podľa ktorého súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne v tom prípade, ak zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom. Je zrejmé, že v danom prípade, ak súd žiadosť o udelenie poverenia zamietla, nie je v zákone určená lehota dokedy súd vo veci rozhodne. Zároveň v zmysle citovaného ustanovenia s účinnosťou od 01. 06. 2010 pätnásťdňová lehota na vydanie poverenia od doručenia žiadosti exekútora neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/. Podľa § 41 ods. 2 písm. d/ je možné vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmirov nimi schválených. Ako vyplýva z dôvodovej správy k novele Exekučného poriadku zákon č. 102/2011 Z. z., podľa ktorej bolo doplnené ust. § 41 ods. 2 písm. d/ aj na vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských súdov s účinnosťou od 01. 06. 2011, tak táto novela bola prijatá z dôvodu správnosti aplikácie a predstavovala len explicitnejšie ujasnenie litery zákona, aby sa predišlo mylným interpretáciám tohto ustanovenia. Vzhľadom na tú skutočnosť, že v praxi možno vysledovať určité pochybnosti, tak sa navrhlo výslovne upraviť, že exekučným titulom sú aj vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských súdov a zmiery nimi schválené. Z uvedeného vyplýva, že ustanovenie § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku v znení pred 01. 06. 2011 sa týka aj rozhodcovských rozsudkov. V predmetnej veci exekučným titulom bol rozsudok rozhodcovského súdu, a teda uvedená lehota 15 dní na vydanie poverenia sa na tento prípad nevzťahovala. Zároveň z tohto ustanovenia § 44 ods. 2 nevyplýva, že by sa 15-dňová lehota mala vzťahovať aj na prípady keď žiadosť o udelenie poverenia je zamietnutá, ako to bolo v tomto prípade. V exekučnom konaní je súd zo zákona oprávnený a povinný preskúmať rozhodcovský rozsudok, a to z hľadísk, ktoré sú vymedzené v ustanovení § 45 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (rozsudok NS SR zo dňa 26. 09. 2011 sp. zn. 3Mdo/11/2010). Exekučný súd v rámci predmetného exekučného konania takto postupoval v súlade so zákonom a keďže zistil rozpor exekučného titulu so zákonom, tak žiadosť

o udelenie poverenia zamietol. Je nepochybné že išlo o rozhodcovský rozsudok v spotrebiteľskej veci, v ktorej sa vyžaduje zvýšená ochrana spotrebiteľa a súd má povinnosť preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky, preskúmať či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Takéto preskúmanie je po skutkovej a právnej stránke práve s poukazom na charakter tejto veci ako spotrebiteľskej, ktorej je potrebné venovať osobitnú pozornosť, zložitejšie a náročnejšie aj po časovej stránke. Zároveň je potrebné vychádzať z toho, že tu zákonom nie je stanovená lehota pre prípad zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia. Samotné rozhodnutie o zamietnutí žiadosti nemožno považovať za nesprávny úradný postup. Pokiaľ exekučný súd zhromažďoval dôkazy pre rozhodnutie, tieto hodnotil a právne posudzoval, tak išlo o činnosť priamo smerujúcu k vydaniu rozhodnutia a takáto činnosť nie je úradným postupom, ktorý by bolo možné vyhodnotiť ako nesprávny.

Po vyhodnotení vykonaného dokazovania súd dospel k takému záveru, že nie je právne dôvodné navrhovateľovi priznať uplatňované peňažné plnenie - majetkovú škodu a nemajetkovú ujmu na ním tvrdenom skutkovom základe. Súd nemal za preukázaný základný predpoklad, a to nesprávny úradný postup ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Navrhovateľ nesplnil už prvú podmienku zodpovednosti za škodu, keď v konaní nepreukázal nesprávny úradný postup. Keďže všetky podmienky vzniku zodpovednosti štátu musia byť splnené kumulatívne, vzhľadom na nesplnenie prvej základnej podmienky súd považoval za nadbytočné a nevhodné dokazovať a vyjadrovať sa k splneniu aj ďalších podmienok, a to k vzniku škody ako majetkovej či nemajetkovej ujmy a príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Na základe uvedeného súd návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol.

Pokiaľ ide o vznesenú námietku premlčania zo strany odporcu považoval okresný súd za potrebné poznamenať, že súd skúma premlčanie len u existujúceho nároku a v danom prípade nárok navrhovateľa na náhradu škody nebol preukázaný.

O trovách konania rozhodol súd podľa ust. § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) v spojení s § 151 ods. 1 O. s. p. pričom odporca ako úspešný účastník si právo na náhradu trov konania neuplatnil a zo spisu mu trovy nevyplyvajú, z ktorého dôvodu odporcovi právo na náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ, prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu. V odvolaní vytýkal súdu, že v konaní došlo k viacerým vadám - účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom; rozhodoval vylúčený sudca; súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav; súd neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že súd prejednal vec v neprítomnosti odporcu (správne malo byť uvedené navrhovateľa) a jeho právneho zástupcu postupujúc podľa ust. § 101 ods. 2 O. s. p. preto, že sa navrhovateľ bez ospravedlnenia na pojednávanie nedostavil. Navrhovateľ však riadne a včas požiadal o zrušenie pojednávania, uviedol dôležité dôvody a predložil súdu listiny spájané s označenými dôvodmi. Súd preto nemohol postupovať podľa § 101 ods. 2 O. s. p. a vec prejednať v neprítomnosti navrhovateľa. Ak tak spravil, odňal mu tým právo na konanie pred súdom.

Ďalej navrhovateľ uviedol, že uskutočnil podanie (obsiahnuté v texte návrhu), ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená systémom súdneho manažmentu na prejednanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nezhliadol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v očiach navrhovateľa a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Je tomu tak aj preto (okrem dôvodov označených v návrhu), že rozhodnutie krajského súdu je v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou iných krajských súdov v skutkovo a právne totožných veciach, tiež s judikatúrou Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zachovávanía práva na nestranný súd. Za takýchto okolností a s vedomím, že názor krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, neobstojí a navrhovateľ podal ústavnú sťažnosť pre porušovanie jeho práva na nestranný súd, ktorej výsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu, nebolo a nie je prípustné, aby konanie pokračovalo ústnym pojednávaním, v ktorom vykonával úkony a rozhodoval vylúčený sudca.

Podľa navrhovateľa konečné (meritórne) rozhodnutie vo veci súdom (vylúčeným sudcom) neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu navrhovateľa na prerušenie konania podľa ust. § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p., proti ktorému legálne pripustil odvolanie. Navrhovateľ podáva proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania odvolanie, pričom v čase podania odvolania o zamietnutí návrhu nebolo právoplatne rozhodnuté o zamietnutí návrhu na prerušenie konania.

Ďalej navrhovateľ vytýkal súdu, že sa nedostatočne oboznámil s podmienkami, za ktorých je možné viesť konanie, keď ignoroval jeho žiadosť o zrušenie (odročenie) nariadeného pojednávania z dôležitého dôvodu. Súd vychádzajúc z mylného skutkového stavu bez oboznámenia sa s obsahom predloženej ústavnej sťažnosti nesprávne aplikoval ust. § 101 ods. 2 O. s. p. a viedol pojednávanie, na ktorom za neprítomnosti navrhovateľa meritórne rozhodol. V žiadosti sa pritom zdôrazňovalo, že navrhovateľ trvá na osobnej účasti splnomocneného zástupcu na pojednávaní, avšak na takom, ktoré bude vedené nestranným sudcom na nestrannom súde.

Tiež namietal, že nemal možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam odporcu, z ktorých súd pri rozhodovaní vychádzal a zachytil ich aj v odôvodnení svojho rozhodnutia. Nemal možnosť sa vyjadriť ani k dôkazom, ktoré súd vykonal a založil na nich svoje rozhodnutie. Za takejto procesnej situácie došlo k degradácii zásady kontradiktórnosti, k porušeniu jeho práva na súdnu ochranu, ako aj k odňatiu možnosti konať pred súdom.

V konkrétnostiach napr. navrhovateľ uviedol, že súd sa dopustil viacerých omylov keď konštatoval, že ním namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, avšak v odôvodnení prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Zároveň považoval za potrebné uviesť, že na splnenie zákonnej lehoty, resp. na konanie bez zbytočných prieťahov a na konanie bez neodôvodnenej nečinnosti exekučného súdu je dôležité skúmať nielen samotný moment kedy exekučný súd rozhodol o poverení, ale aj moment, kedy poverenie doručil príslušnému súdному exekútorovi (pri rešpektovaní primeranej lehoty na doručovanie).

Navrhovateľ v odvolaní tiež tvrdil, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. Dodal, že súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či išlo o listiny založené v exekučnom spise. Za dôkaz však v danom konaní môžu slúžiť len listiny založené v exekučnom spise, a to vzhľadom k faktu, že vec sa týka nesprávneho úradného postupu štátneho orgánu.

Podľa navrhovateľa, ak odporca nereagoval na výzvu súdu, aby predložil písomné vyjadrenie k žalobnému návrhu v zmysle ust. § 114 ods. 3 O. s. p. mal súd rozhodnúť o návrhu rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b O. s. p. Skutkovým základom sa mal stať navrhovateľom tvrdý skutkový stav. Namiesto toho súd bez nariadenia pojednávania doplnil skutkový základ dokazovaním, ktorého obsah a rozsah si určil sám (navrhovateľ navrhoval vykonať dokazovanie všetkými listinami, ktoré tvoria exekučný spis) a následne vo veci meritórne rozhodol ignorujúc ust. § 153b O. s. p.

Pokiaľ súd zamietol návrh v časti náhrady skutočnej škody z dôvodu jej nedôvodnosti, v odôvodnení rozhodnutia sa zaoberal len škodou, ktorá mala súvisieť so správou pohľadávky počas nečinnosti súdu a opisuje ju ako škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s konaním dlžníka (povinného). Úplne však ignoroval všetky jeho tvrdenia o majetkovej škode, ktorá vznikla z titulu na udržiavanie a správu informačného systému a z titulu výdajov na administratívne spracovanie textov urgencií, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií a na poštovné a telekomunikačné výdaje (urgovanie a kontrola stavu konania na exekučnom súde). V tejto časti je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, je prejavom svojvôle súdu a je potrebné ho ako arbitrárne zrušiť. Z odôvodnenia rozsudku vôbec nie je zrejmé akou úvahou súd dospel jednoznačne a nepochybné k presvedčeniu o tom, že majetková škoda nevznikla. Rovnako sa to však týka chýbajúcich dôvodov pri nemajetkovej ujme. Navrhovateľ uviedol, že hodlal v konaní pred súdom prostredníctvom vykonaného pojednávania predložiť dôkazy o výške majetkovej škody, a to aj prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie zabezpečil. Súd však dokazovanie neprípustne skrátil len na dôkazy vykonávané ex offo, navrhovateľa nepoučil podľa § 120 ods. 4 O. s. p. a neoznámil mu, že hodlá vyhlásiť rozhodnutie vo veci samej, aby tak mal priestor navrhnúť alebo predložiť ďalšie dôkazy.

K nemajetkovej ujme uviedol, že súd vo svojom rozhodnutí nevysvetlil prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na rozhodnutie v zákonom stanovenom čase. Sám súd predsa zistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenom čase a pre túto nečinnosť a nesprávny úradný postup nenašiel žiadne objektívne udržateľné ospravedlňujúce

dôvody. Napriek tomu, že súd zistil porušenie práva, nekonštatoval ho a na tejto chybe postavil svoje rozhodnutie o nepriznaní nemajetkovej ujmy.

S poukazom na vyššie uvedené argumentácie a vytknuté procesné chyby navrhovateľ žiadal, aby odvolací súd zrušil rozsudok okresného súdu a vrátil vec tomuto súdu na opätovné prejednanie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadril.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O. s. p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené ust. § 202 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2, § 156 ods. 3 O. s. p.), preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O. s. p.) a rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O. s. p.).

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní danej veci sa zaoberal len námietkami navrhovateľa uvedenými v odvolaní a procesným postupom prvostupňového súdu predchádzajúcim vydaniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska, či došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

V odvolaní navrhovateľ namietal, že vo veci konal a rozhodol vylúčený sudca s poukazom na skutočnosť, že upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená, je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nezhliadol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že objektívne nemožno tohto sudcu považovať za nestranného.

V súvislosti s navrhovateľom namietanou otázkou nestrannosti a zákonnosti sudcu odvolací súd poukazuje na to, že procesným prostriedkom k dosiahnutiu nápravy, pokiaľ sa účastník konania domnieva, že sudca, ktorému bola vec pridelená na rozhodnutie, má pomer k veci, k účastníkom konania alebo k ich zástupcom, je podanie námietky zaujatosti. Navrhovateľ, kvalifikovane zastúpený advokátom, v priebehu konania svojim prejavom na výzvu súdu potvrdil, že námietku zaujatosti nepodáva (č. l. 20 spisu). Námietkou, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca, sa môže účastník brániť aj v rámci odvolacích námietok, ako to urobil navrhovateľ v tomto prípade. Ak nie je vydané rozhodnutie nadriadeného súdu (ako je tomu, napriek odlišnému tvrdeniu navrhovateľa, i v tomto prípade) o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci, odvolací súd môže pri skúmaní tohto dôvodu posúdiť otázku vylúčenia sudcu samostatne, čo by bolo dôvodom pre zrušenie napadnutého rozhodnutia (§ 221 ods. 1 písm. g/ O. s. p.).

Ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (§ 14 a nasl. O. s. p.) predstavujú výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy SR). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelennej veci len celkom výnimočne a len zo skutočne závažných dôvodov, ktoré sudcovi zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo. Krajský súd v skutočnosti, že škoda mala navrhovateľovi vzniknúť postupom Okresného súdu Žilina, na ktorom vykonáva zákonná sudkyňa funkciu sudcu, nevidí dôvod pre jej vylúčenie z prejednávania a rozhodovania veci. Samotný subjektívny názor účastníka konania, že v osobe určitého sudcu sú dané okolnosti vylučujúce ho z prejednávania a rozhodovania veci, nezakladá ešte bez ďalšieho dôvod pre legitímne obavy z jeho nestranného a nezaujateho rozhodovania. V zmysle ustálenej judikatúry dôvod na vylúčenie sudcu nezakladá ani skutočnosť, že sudca má prejednať a rozhodnúť vec, v ktorej odporcom je súd, na ktorom tento sudca vykonáva súdnictvo (viď napr. uznesenie NS SR z 31. 05. 2010 sp. zn. 3Nc/14/2010), pričom v danom prípade takýto súd účastníkom konania nie je, vec sa ho týka len sprostredkovane. Je nutné rozlišovať medzi pojmom súd a sudcovia a z hľadiska zásad spravodlivého procesu citlivo zvažovať ich vzťah v posudzovaných súvislostiach. Vzťah sudcov je pri výkone rozhodovacej činnosti riadený princípom prezumpcie nezávislosti súdnej moci, ktorá nepodlieha subjektívnym pocitom sudcov pri ich rozhodovaní a nie je ničím zaťažovaná v ich postojoch voči súdu. Pôsobenie sudcov na určitom súde je vždy objektívne dané, len sama táto skutočnosť preto nemôže byť dôvodom ich vylúčenia. Vzájomný vzťah medzi sudcom a súdom nie je vzťahom zamestnaneckým alebo služobným. Vymenovaním za sudcu vzniká, a zánikom funkcie sudcu zaniká, osobitný vzťah sudcu k štátu, z ktorého vyplývajú vzájomné práva a povinnosti sudcu a štátu. Sudca je pri výkone funkcie sudcu nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia, rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných prietahov, len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom (§

2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich). Aplikačná prax Najvyššieho súdu SR pri zohľadnení tak subjektívneho, ako aj objektívneho hľadiska (teória zdania) sa v prevažujúcej miere prikláňa k záveru o povinnosti, ako aj požiadavke na sudcu v každej veci zachovať vecný profesionálny prístup, nadhľad a potrebnú dávku odstup. Preto samotná skutočnosť, že predmetom konania je nesprávny úradný postup súdu, na ktorom sudca vykonáva svoju funkciu, pričom tento nebol zákonným sudcom v exekučnej veci, v ktorej malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu, nezakladá pomer k veci. Nezávislosť sudcu je nevyhnutné vidieť aj ako nezávislosť v rámci samotnej súdnej moci, celého súdneho systému aj konkrétneho súdu, na ktorom sudca pôsobí. Iba také chápanie nezávislosti je predpokladom nestrannosti sudcu, ktorú nesmie nikto ohroziť (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Nc/86/2011 zo dňa 24. novembra 2011). Vzhľadom na uvedené skutočnosti nie je dôvod na vylúčenie zákonnej sudkyne z prejednávania a rozhodovania veci, ktorý záver rešpektuje aj aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR (napríklad uznesenia sp. zn. 3Nc/14/2010 z 31. 05. 2010; 6Cdo/201/2013 z 19. 06. 2013) v otázkach posudzovania inštitútu sudcovskej nestrannosti. Opomenúť nie je možné ani výsledky aktuálnej rozhodovacej činnosti Ústavného súdu SR (napríklad I. ÚS 88/2013 z 06. 02. 2013) vo vzťahu k (neúspešným) ústavným sťažnostiam navrhovateľa v obdobných prípadoch.

Pokiaľ ide o ďalšie odvolacie námietky, že súd sa podľa navrhovateľa nedostatočne oboznámil s podmienkami, za ktorých je možné viesť konanie, keď ignoroval jeho žiadosť o zrušenie (odročenie) nariadeného pojednávania z dôležitého dôvodu, že súd vychádzajúc z mylného skutkového stavu bez oboznámenia sa s obsahom predloženej ústavnej sťažnosti nesprávne aplikoval ust. § 101 ods. 2 O. s. p. a viedol pojednávanie, na ktorom za neprítomnosti navrhovateľa meritórne rozhodol (v žiadosti sa pritom zdôrazňovalo, že navrhovateľ trvá na osobnej účasti splnomocneného zástupcu na pojednávaní, avšak na takom, ktoré bude vedené nestranným sudcom na nestrannom súde) a k tvrdeniu, že nemal možnosť sa vyjadriť k tvrdeniam odporcu, z ktorých súd pri svojom rozhodovaní vychádzal a zachytil ich aj v odôvodnení svojho rozhodnutia, že nemal možnosť sa vyjadriť ani k dôkazom, ktoré súd vykonal a založil na nich svoje rozhodnutie a že za takejto procesnej situácie došlo k degradácii zásady kontradiktórnosti, k porušeniu práva navrhovateľa na súdnu ochranu, ako aj k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom, odvolací súd k týmto uvádza:

K odvolaciemu dôvodu, že neboli splnené podmienky pre konanie podľa § 101 ods. 2 O. s. p. je potrebné uviesť, že prvostupňový súd nariadil pojednávanie na deň 18. 12. 2013 (neobstojí preto námietka navrhovateľa, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania), kedy bolo pojednávanie i uskutočnené (ako to vyplýva zo zápisnice o pojednávaní z č. I. 38 spisu). Splnomocnený zástupca navrhovateľa prevzal predvolanie na dané pojednávanie dňa 30. 08. 2013 a navrhovateľ dňa 28. 08. 2013 (č. I. 19 p. v. spisu). Z obsahu spisu nevyplýva, že by navrhovateľ požiadal o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu tvoriaceho prekážku na jeho strane brániacej mu v účasti na pojednávaní (§ 119 O. s. p.). Navrhovateľ podaním zo dňa 12. 12. 2013 požiadal o zrušenie pojednávania do právoplatného rozhodnutia o otázke nestrannosti a zákonného sudcu, ale s touto žiadosťou sa prvostupňový súd riadne a náležite vysporiadal v rámci odôvodnenia rozhodnutia vo veci samej, s ktorým sa odvolací súd stotožnil. V danom prípade nebol dôvod pre zrušenie pojednávania z navrhovateľom uvádzaného dôvodu, keď navrhovateľ v konaní námietku zaujatosti voči konajúcej sudkyňi nepodal (ako je to zrejmé z jeho vyjadrení) a spis nebol nadriadenému súdu predložený na rozhodnutie o vylúčení či nevyvúčení sudkyne podľa § 16 ods. 1 O. s. p.. Zákonná sudkyňa pritom v odôvodnení rozsudku uviedla, že tu nie sú také skutočnosti, na základe ktorých by konštatovala svoju zaujatosť, z ktorého dôvodu nebol spis predložený nadriadenému súdu (napriek v spise založenej kópii všeobecného hromadného vyjadrenia sudcov príslušného súdu vo viacerých veciach vo vzťahu k objektívnemu hľadisku nestrannosti sudcov, z ktorého však rovnako nevyplýva, že by sa konajúca sudkyňa vo veci cítila byť zaujatá). S poukazom na uvedené vyjadrenie zákonnej sudkyne, ako aj vyššie uvedené konštatovanie odvolacieho súdu vo vzťahu k námietke nestrannosti sudcu, potom neobstojí námietka navrhovateľa, že sudcu, ktorému bola predmetná vec pridelená na konanie a rozhodnutie, bolo potrebné z konania vylúčiť, čím ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní. Aj odvolací súd preto konštatuje, že boli splnené všetky predpoklady v zmysle ust. § 101 ods. 2 O. s. p. na prejednanie veci v neprítomnosti navrhovateľa a jeho splnomocneného zástupcu. Navrhovateľ a jeho splnomocnený zástupca si nedostavením sa na riadne nariadené pojednávanie sami zmarili možnosť realizovať na pojednávaní svoje procesné práva, a to najmä možnosť navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom a tvrdeniam protistrany, ako aj právo na poučenia v zmysle ust. § 118 ods. 2 O. s. p. a § 120 ods. 4 O. s. p., ktoré sa realizujú spravidla práve na pojednávaní (vo vzťahu k prítomným účastníkom).

K tvrdeniu navrhovateľa, že nemal možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam odporcu odvolací súd uvádza, že vyjadrenie odporcu bolo súdu doručené dňa 19. 09. 2013, pričom splnomocnenému zástupcovi bolo doručené dňa 30. 09. 2013 (č. I. 31 p. v. spisu), teda ešte pred pojednávaním. Z uvedeného dôvodu neboli splnené ani podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie.

Pokiaľ ide o dokazovanie, okresný súd vykonal dokazovanie navrhnuté samotným navrhovateľom prečítaním listín z príslušného exekučného spisu Okresného súdu Žilina sp. zn. 18Er/515/2011, ktoré preto slúžili ako dôkaz v konaní.

Podľa navrhovateľa konečné (meritórne) rozhodnutie vo veci súdom (vylúčeným sudcom) neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu navrhovateľa na prerušenie konania podľa ust. § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p., proti ktorému legálne pripustil odvolanie. Táto námietka navrhovateľa nie je pravdivá, nakoľko z obsahu zápisnice o pojednávaní zo dňa 18. 12. 2013, na ktorom bol vyhlásený rozsudok vo veci samej, nevyplýva navrhovateľom tvrdená skutočnosť. Okresný súd na označenom pojednávaní nerozhodol o návrhu navrhovateľa na prerušenie konania lebo navrhovateľ v prejednávanej veci takýto návrh ani nepodal.

Vzhľadom na uvedené má odvolací súd za to, že dokazovanie v danej veci bolo okresným súdom vykonané náležitým spôsobom a v potrebnom rozsahu, spôsobom plne zodpovedajúcim kontradiktórnosti sporového konania. Okresný súd umožnil účastníkom realizáciu ich procesných práv, a preto jeho postupom nedošlo k odňatiu práva navrhovateľa konať pred súdom.

Preskúmaním meritórneho rozhodnutia dospel odvolací súd k záveru, že okresný súd vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, pričom so záverom z neho vyplývajúcim, tak skutkovým ako aj právnym, sa v plnom rozsahu stotožnil. Prvostupňový súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vec správne rozhodol a svoje rozhodnutie náležite odôvodnil s poukazom na ust. § 157 ods. 2 O. s. p. V odôvodnení preskúmaného rozsudku sa riadne zaoberal so všetkými otázkami, ktoré boli pre jeho rozhodnutie z hľadiska právneho posúdenia veci podstatné. Okresný súd prijal správny právny záver, že k nesprávnemu úradnému postupu v danom prípade nedošlo, nakoľko v exekučnom konaní lehota 15 dní na vydanie poverenia neplatila, keďže exekučný titul predstavoval rozhodcovský rozsudok (§ 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku), pri ktorom má exekučný súd pri vydávaní poverenia (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného od 01. 06. 2010) širšiu prieskumnú právomoc. V rozhodnom čase bolo účinné ust. § 44 ods. 2 zákona NR SR č. 233/1995 Zb. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti /Exekučný poriadok/ a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len "Exekučného poriadku") v znení zákona č. 144/2010 Z. z. účinného od 01. 06. 2010 do 31. 05. 2011. Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že pokiaľ ide o v zákone stanovenú lehotu 15 dní na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie od doručenia žiadosti súdneho exekútora na jeho vydanie, táto neplatí v prípade, ak ide o exekučný titul podľa ust. § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku, t. j. ak je exekučným titulom vykonateľné rozhodnutie rozhodcovských komisií a zmier nimi schválený. Zmyslom tejto právnej úpravy je konštituovať výnimku z dôvodu potreby preverenia prípadnej existencie dôvodov neprípustnosti exekúcie. Navrhovateľ v návrhu na začatie konania poukazoval na to, že ust. § 44 ods. 2 v spojení s citovaným ust. § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku nemožno vykladať tak, že sa vzťahuje aj na prípad, keď exekučným titulom je rozsudok rozhodcovského súdu, keďže tento nemožno stotožňovať s rozhodnutím rozhodcovských komisií. Odvolací súd sa však s takýmto právnym názorom navrhovateľa nestotožnil a naopak vychádzal z toho, že ust. § 44 ods. 2 v spojení s ust. 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku sa vzťahuje aj na prípad, keď exekučným titulom je rozsudok rozhodcovského súdu. Pri tomto závere poukazuje na obsah dôvodovej správy k zákonu č. 102/2011 Z. z., ktorým bolo s účinnosťou od 01. 06. 2011 novelizované aj ust. § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku, kde už je výslovne ako podklad na vykonanie exekúcie uvedený aj vykonateľný rozsudok rozhodcovského súdu: "Rozhodcovský rozsudok je exekučným titulom podľa § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku. Správnosť aplikácie dotknutého ustanovenia na rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul osvedčila v ostatnom období svojím autentickým výkladom aj Národná rada Slovenskej republiky. Avšak vzhľadom na skutočnosť, že v praxi možno vysledovať určité pochybnosti, navrhuje sa výslovne upraviť, že exekučným titulom sú aj vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských súdov a zmiery nimi schválené.". Odvolací súd v ďalšom poukazuje na to, že ak by vychádzal z výkladu ust. § 41 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. 05. 2011 prezentovaného navrhovateľom, mohla by nastať situácia, že Exekučný poriadok by vôbec ako exekučný titul nepoznal vykonateľný rozsudok rozhodcovského súdu, alebo zmier ním schválený, a to z dôvodu, že ust. § 41 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.

05. 2011 vykonateľný rozsudok rozhodcovského súdu alebo zmier ním schválený ako exekučný titul explicitne neuvádza.

Odhliadnuc od uvedeného z ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku zároveň vyplýva (a to vo vzťahu ku všetkým exekučným titulom), že zákon lehotu 15 dní na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie od doručenia žiadosti súdneho exekútora na jeho vydanie upravuje vo všeobecnosti pre prípad, že exekučný súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na nález ÚS SR č. k. II. ÚS 520/2012-39 zo dňa 10. 07. 2013, v ktorom Ústavný súd SR výslovne konštatoval: "Z ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku nevyplýva, že lehota 15 dní by sa mala vzťahovať na prípad, ak exekučný súd zistí rozpor žiadosti, alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom a žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Naopak, zákon túto lehotu v prípade negatívneho rozhodnutia exekučného súdu neukladá (uvedené platilo aj pred 01. 06. 2010)."

Nakoľko v danom prípade nebol splnený základný predpoklad zodpovednostného vzťahu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (nesprávny úradný postup), ako to správne konštatoval okresný súd, nebol dôvod zaoberať sa ďalšími atribútmi, t.j. vznikom škody a príčinnou súvislosťou. Námiety navrhovateľa v súvislosti s majetkovou škodou a nemajetkovou ujmom preto v danom prípade ani nekorešponujú s dôvodmi rozhodnutia okresného súdu.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok okresného súdu, vrátane výroku o trovách konania, ako vecne správny potvrdil.

V súvislosti s odvolaním navrhovateľa odvolací súd v závere uvádza, že nie všetky odvolacie námiety uvedené v odvolaní navrhovateľa sa dotýkajú výroku a odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. Navrhovateľ v odvolaní poukazuje mimo iného na rozhodnutia a skutočnosti, ktoré v súdnej veci vôbec nenastali (napr. podanie návrhu na prerušenie konania s predložením ústavnej sťažnosti, zamietnutie návrhu na prerušenie konania, rozhodnutie vo veci bez nariadenia pojednávania či zistenie okresného súdu o nedodržaní zákonom stanovených lehôt). Odvolaciemu súdu je z vlastnej rozhodovacej činnosti známe, že navrhovateľ podáva rovnaké odvolanie vo viacerých obdobných veciach bez toho, aby rozlišoval medzi jednotlivými rozhodnutiami súdov, v dôsledku čoho nie všetky odvolania korešponujú so skutočným stavom v tej - ktorej veci.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 224 ods. 1 O. s. p. V odvolacom konaní bol úspešný odporca, ktorý si však náhradu trov odvolacieho konania postupom podľa § 151 ods. 1 O. s. p. neuplatnil a ani z obsahu spisu nevyplýva, že by mu tieto boli vznikli. Odvolací súd preto rozhodol, že odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte pomerom 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.